

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים

1. ההצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית המפורסמת בזאת היא דוגמה הכוללת כמה אפשרויות פתרון בתשובות הפתוחות, והיא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שיקבלו מעריכי הבחינה.
2. הפתרון להלן מביא את עיקר הסוגיות המרכזיות שהיו טעונות ליבון במסגרת המבחן, אך יודגש כי הוא איננו תשובה מלאה ומקיפה, המזכה בניקוד מלא. נדגיש כי ציון המבחן מורכב, מטבע הדברים, גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **טל"ח** (טעות לעולם חוזר) – פרסום הצעת הפתרון כפוף לטעויות, ואין בו כדי לחייב קבלת תשובה שגויה בידי מעריכי הבחינה.
4. בהתאם לחוזר מנכ"ל: טוהר הבחינות – תשע"ה/ה'9ד, נבחן בבחינת הבגרות מחויב לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שהנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר. [קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

פרק ראשון – הבנת הנקרא (50 נקודות)

יש לענות על כל השאלות 1–6 שבפרק זה.

1. יש לענות על אחד מן הסעיפים א–ב.

- א. — השימוש בפלסטיק נפוץ כיום בחיי בני האדם.
ב. — הפלסטיק מצוי כיום במוצרים רבים שבני האדם משתמשים בהם.

2. יש לענות על אחד מן הסעיפים א–ב.

- א. יש להקיף את התשובה הנכונה, ואחר כך לנמק את הבחירה בה.
- הפלסטיק הוא גם ידיו וגם אויבו של האדם המודרני.
 - בחרתי בתשובה זו מכיוון שהכותב מפרט במאמר את תכונותיו הרבות של הפלסטיק שעושות אותו לידיו של האדם, כמו חוזק, גמישות, קלות, עמידות, ולאחר מכן הכותב מפרט את הנזקים הרבים שהפלסטיק גורם, בשל תכונת העמידות (כי הוא חומר שאינו מתכלה).

ב. יש להביא מן המאמר תכונה אחת של הפלסטיק שהיא יתרון ותכונה אחת של הפלסטיק שהיא חיסרון, ולהסביר מדוע תכונה זו היא חיסרון.

תכונה אחת שהיא יתרון: עמיד או קל או חזק או זול או גמיש
תכונה אחת שהיא חיסרון: עמיד (אינו מתכלה) (אפשר גם: נפוץ בכל מקום, זול)
התכונה הזאת היא חיסרון כי בשל העמידות של הפלסטיק הוא אינו מתכלה ופוגע בסביבה.
(הפלסטיק נפוץ, ולכן קל להשתמש דווקא בו, קשה להיפטר ממנו. / הפלסטיק זול, לכן הוא נגיש וקשה לשכנע אנשים לצמצם את הצריכה שלו.)

3. יש לענות על אחד מן הסעיפים א–ב.

- א. יש להביא מפסקה א מוצר פלסטיק אחד שאפשר לצמצם את צריכתו, ולהסביר מדוע אפשר לצמצם את צריכתו.
דוגמה לתשובה:
אפשר להפסיק להשתמש בכלי אוכל חד־פעמיים כי יש להם תחליף, ולחזור לאכול בכלים שאינם חד־פעמיים. לדעתי, כלים חד־פעמיים הם גם מסוכנים, כי הם יכולים להישבר, ואז יש סכנה שחתיכות פלסטיק יחדרו לאוכל.
ב. יש להשלים את המשפטים הנתונים על פי פסקות ד–ה.
אחת הדרכים להיפטר מפסולת הפלסטיק היא **להטמין אותה באדמה או לשרוף אותה**, אולם דרך זו אינה מומלצת מכיוון שחלקיקי הפלסטיק, שאינם מתכלים, פולטים רעלים כשהם מוטמנים באדמה או נשרפים, והם מזהמים את הסביבה.
הדרך הטובה ביותר להיפטר מפסולת הפלסטיק היא **לצמצם את השימוש בפלסטיק בכל תחומי החיים או למחזר את הפסולת**. אם נפעל בדרך זו, **תימנע פגיעה בסביבה, בבני אדם ובבעלי חיים**.

4. יש לענות על שניים מן הסעיפים א–ג.

- א. יש להשיב מהי דעתם של כותבי הקטע הקצר על התועלת בשיטת המחזור הנהוגה כיום, ולנמק את התשובה.
שיטת המחזור הנהוגה כיום אינה יעילה כי גם אחרי המחזור והשימוש החוזר בפלסטיק הוא מושלך לאשפה או לקרקע או למים, ומפני שהוא נותר עמיד גם אחרי המחזור, הוא פוגע בסביבה, בבני האדם ובטבע.
ב. יש להסביר מה משותף לשני הפתרונות שמציעים כותבי הקטע, ומדוע הם טובים ממחזור פסולת פלסטיק.
שני הפתרונות מקטינים את כמות פסולת הפלסטיק ומונעים מראש הצטברות של ערמות נוספות של פסולת כזאת.
ג. — החומר הזה מתפרק ומתכלה ואינו מזהם את הסביבה.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

5. יש לענות על אחד מן הסעיפים א–ב.

א. — נאספות

ב. — בשל היתרונות הרבים של הפלסטיק

6. שאלת דעה אישית

יש להביע דעה בנוגע להחלטה של עיריית אילת לאסור הכנסת כלים חד-פעמיים לחופים בעיר ולהטיל קנס גבוה על מי שעובר על תקנה זו, ולנמק דעה זו.

דוגמה לתשובה:

כלים חד-פעמיים הם אחד הגורמים המזהמים ביותר בחופי ישראל ובעולם בכלל. על כן, לדעתי, חשוב לצמצם את הצריכה שלהם, הן באמצעות העלאת המודעות הן באמצעות אכיפת חוקים ותקנות שיאסרו את השימוש בהם. עיריית אילת החליטה, בצדק, לאסור שימוש בכלים חד-פעמיים בחופי העיר, ואם צעד זה ייאכף, כולם יוכלו ליהנות מחופים נקיים יותר שגם יהיו בטוחים יותר הן למתרחצים הן לבעלי החיים הימיים. לדעתי, חשוב שגם ערי חוף אחרות יאשרו תקנה דומה, ויאכפו אותה מכיוון שהמאבק בפלסטיק הוא מאבק חשוב שיקבע את עתידנו בים של פלסטיק.

או:

לדעתי, התקנה של עיריית אילת לא תוכל לעצור את הזיהום שנגרם משימוש גובר בפלסטיק, והיא אף תגרום לנזק. רבים מן האנשים שמשתמשים בכלים חד-פעמיים הם אנשים עניים או בני נוער שאין להם אמצעים, והקנס הזה רק יגרום להם לכעס מיותר. אם רוצים להיאבק בפלסטיק צריך לספק חלופות, ולא למנוע מאנשים להשתמש במוצר זמין שנמכר כמעט בכל מקום.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

פרק שני – הבעה: ספרות או חיבור (25 נקודות)

יש לענות על אחת מן השאלות 7–8 שבפרק זה.

7. שיר (25 נקודות)

כולנו זקוקים לחסד / נתן זך

א. (1) — נתניה בלי שהנותן מצפה לתמורה

(2) יש להסביר, לפי בית 5, מה החסד מעניק לנותן החסד ולמקבל החסד, ולבסס את התשובה על מילים או משפטים מבית 5.

החסד מעניק אהבה ושמחה הן לנותן החסד הן למקבל החסד. אהבה: "כולנו רוצים לאהוב"; שמחה: "כולנו רוצים לשמוח"; כמו כן ההרגשה הטובה מעניקה כוח למקבל החסד: (אנחנו רוצים לאהוב ולשמוח) "כדי שיהיה לנו טוב, כדי שיהיה לנו כוח". ההרגשה הטובה מחזקת אותנו. כלומר האהבה והשמחה מעניקות למקבל החסד כוח להתמודד עם קשיים.

ב. יש לספר על מתן חסד לאחרים או על קבלת חסד מאחרים, ולהסביר מה ההרגשה ומה המחשבות בשעת החסד וכן מה החסד מעניק לאדם.

דוגמה לתשובה:

לפני כמה שנים התאשפזתי בבית חולים. אני זוכר שהייתי מתוח מאוד והתקשיתי להירדם או לדבר עם האנשים סביבי. במסדרון המחלקה הסתובב ליצן רפואי, והוא נכנס לחדר שבו שהיתי והצחיק אותי. לאחר כמה דקות נעשיתי נינוח ודיברתי עם האנשים סביבי. הרגשתי הקלה כלשהי כי ראיתי שיש מי שיכול לעזור לי. חשבתי בליבי כמה המקצוע הזה חשוב עבור אנשים כמוני ועבור ילדים. אני חושב שכאשר הליצן הרפואי עושה חסדים קטנים כאלה ומצליח לגרום לאנשים לצחוק, ההצלחה גורמת לו להרגיש טוב, והיא מעניקה לו כוח להמשיך לעסוק במקצוע זה.

8. חיבור (25 נקודות)

יש לכתוב חיבור על פי המטלה בשאלון.

כתיבת חיבור עברי מבוססת על מיומנויות הנרכשות על פי תוכנית הלימודים.

בדיקת החיבור תיעשה על פי אמות המידה לבדיקת חיבור.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

פרק שלישי – לשון (25 נקודות)

יש לענות על שאלות 9–14 שבפרק זה.

חלק א – הפועל (9 נקודות)

שאלה 9: ניתוח פעלים

יש לבחור בשלושה מן המשפטים א–ה, ולענות על הסעיפים (1)–(3) בכל אחד מן המשפטים שנבחרו.

א. (1) ש-ר-ף

(2) נפעל

(3) ישרפו

ב. (1) פ-ט-ר

(2) התפעל

(3) להיפטר

ג. (1) ז-ה-ם

(2) פיעל

(3) הזדהמו

ד. (1) ת-א-ם

(2) הפעיל

(3) נתאם

ה. (1) ד-ב-ק

(2) פעל / קל

(3) הדבק

חלק ב – שם העצם (6 נקודות)

שאלה 10: מיון שמות (4 נקודות)

יש לבחור בארבע מן המילים המודגשות בקטע הנתון, ולמייין אותן בטבלה על פי דרכי התצורה שלהן.

שורש ומשקל	בסיס וצורת סופי	שאלה מלעז
חיסרון	מרכזי	פלסטיק
פסולת	עמידות	מולקולה

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ב, מס' 014381

יש לענות על אחת מן השאלות 11–12 (2 נקודות).

שאלה 11: מילה יוצאת דופן מבחינת השורש

— מגרשת

— השורש המשותף לשלוש המילים: ר-ג-ש

שאלה 12: צורת יחיד וצורת רבות

א. צומת מואר

ב. בנות ברית

חלק ג – שם המספר (4 נקודות)

שאלה 13

יש לענות על אחד מן הסעיפים א–ב.

א. (1) אחד

(2) חמישים וארבעה

ב. (1) חמישה

(2) אחת

חלק ד – מילות קישור (6 נקודות)

שאלה 14: מילות קישור

יש לענות על שניים מן הסעיפים א–ג.

א. אף על פי כן

ב. כדי

ג. אם